

پشت پرده منفی تر شدن تراز تجاری ایران ۴۷٪؛ تراز تجاری ایران چرا به منفی ۱۲ میلیارد دلار رسید؟

در سال جاری از یک سو ارزش واردات در مقایسه با وزن آن رشد کرده و از سوی دیگر ارزش صادرات بر خلاف رشد وزنی، با کاهش مواجه شده است. نتیجه این اتفاق منفی شدن تراز تجاری بوده و متولیان امر یکی از اتفاقات موثر بر این وضعیت را کم اظهارات صادرات و بیش اظهارات واردات عنوان می کنند.

به گزارش سایت خبری پرسون، امسال اتفاق کم سابقه ای در تجارت خارجی ایران رخ داد و در نتیجه آن، تراز تجاری کشور یعنی برآیند صادرات و واردات کشور به حدود ۱۲ میلیارد دلار رسید. دولت در نتیجه این اتفاق و برای حفاظت از آرامش روانی بازار، آمارها تجارت نفتی و غیرنفتی کشور را جمع زد تا چشم بازار از منفی تر شدن تراز تجاری در صادرات غیرنفتی نترسد؛ اما اصل ماجرا چیست؟

در شرایط فعلی، بخش بزرگی از واردات ایران مشمول دریافت ارز ترجیحی به نرخ نیمه بر پایه دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان است و بخش دیگر نیز با نرخ نیمه ۲ به بر مبنای دلار ۳۹ هزار تومان است. در این وضعیت اگر واردکننده ارزش کالای وارداتی خود را بیشتر از واقعیت اظهار کند و گمرکات نیز قادر به شناسایی تخلف او نشوند، عملاً رانت ارزی قابل توجهی نصیب او خواهد شد.

در مقابل، صادرکنندگان نیز در وضعیت موجود اقتصاد باید ارز حاصل از صادرات خود را طبق سیاست های رفع تعهد ارزی و به قیمت کمتر از بازار غیررسمی عرضه کنند و اگر میزان صادرات خود را کمتر از واقعیت اظهار کنند، می توانند به سود بیشتری برسند یا جلوی بخشی از زیان ناشی از خرید کالا به قیمت بازار و فروش ارز حاصل از صادرات آن به قیمت پایین تر از بازار را جبران کنند.

رئیس سازمان توسعه تجارت نیز با اشاره به تراز منفی ۱۲ میلیارد دلار تجارت غیرنفتی، می گوید: در ۹ ماهه امسال، وزن واردات افزایش داشته و ارزش صادرات کاهش پیدا کرده است که دلیل عمده آن پدیده بیش اظهارات واردات و کم اظهارات صادرات است.

به عقیده مهدی ضیغمی، این بیش اظهارات ها و کم اظهارات ها و همچنین رواج استفاده از کارت های اجاره ای، ناشی از چند نرخی بودن ارز است.